

Runestenen ved Fjenneslev Kirke

Mindesten over en af Danmarks tidlige brobyggere

Med runeteksten "Sasser rejste stenen og gjorde broen" minder runestenen her ved Fjenneslev Kirke om, at brobygning er et tusinder år gammelt håndværk i Danmark. Den meget velbevarede runesten, som i daglig omtale blot kaldes "Sasserstenen", blev fundet i 1825 under nedrivning af kirkegårdsdiget. Runestenen blev henlagt på kirkegården og først rejst i 1910. I 1982, blev stenen fredet og genrejst ved våbenhuset. Oprindeligt har stenen dog stået andetsteds, men blev som så mange andre

af de ca. 200 kendte runesten fra Danmark, bragt til kirken i forbindelse med den kristne tro.

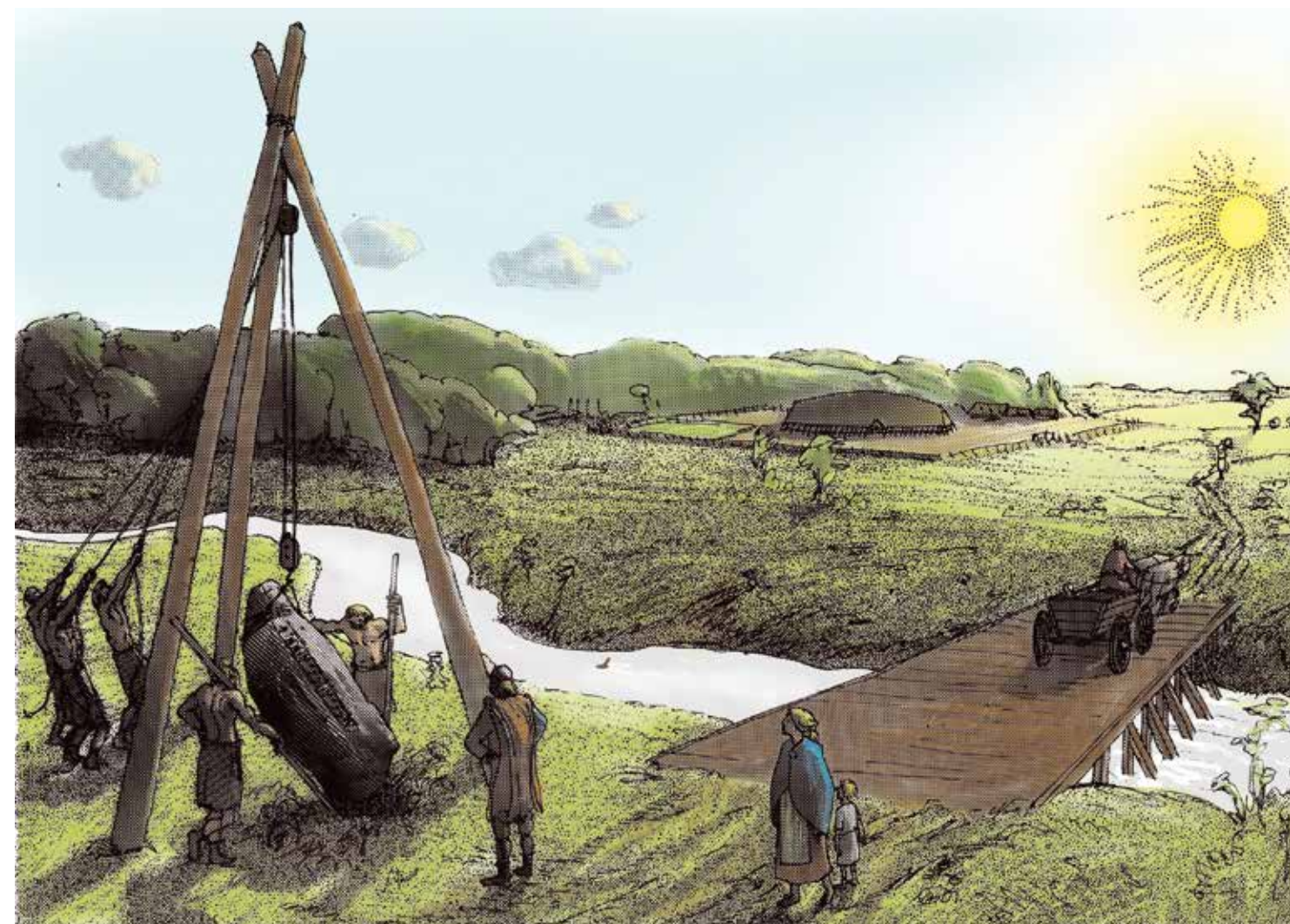
Runestenen dateres til omkring år 1030 og er således udført i slutningen af vikingetiden. Den indrammede tekst står atypisk, men smukt indhugget på smalsiden af en 2,2 meter høj granitsten med trekantet tværsnit. Teksten læses ovenfra og ned og over runeteksten ses et indhugget kors, som tydeligt angiver, at vi her er i brydningstiden mellem hedensk og kristen tro.

+ sasur : rispi : stin : an : karpi : bru :
"Sasser rejste stenen og gjorde broen"

Sasserstenen med optegnet retvendt runetekst.

Foto: KulturKonsulenten ©

Sasserstenen har sikkert oprindeligt stået ved "Sasserbro" over Tuelå ca. 3 km. mod vest. Ved udgravninger langs åen ca. 500 meter vest for nutidens bro konstaterede Sorø Museum i 1982 en brolagt vej på kraftige kløvede egestammer, som måske ledte til vikingetidens bro.

Tegning: Henrik Vester Jørgensen ©

Runeskriften

Runeteksten på Sasserstenen er vikingetidens såkaldte yngre "futhark"-alfabet, navngivet efter alfabetets 6 første tegn. Det

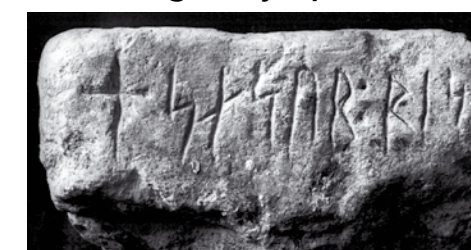
16 tegn lange Futhark-alfabet er runeskriftens 2. fase., som i jernalderens omkring år 650 afløste det tidlige 24-tegns runealfabet.

Runeskriften kan opfattes, som et selvstændigt skandinavisk modstykke til det latinske alfabet som opstod omkring 200 e.

Kr., men som først vandt indpas i Norden i løbet af middelalderen i 1400-tallet.

"Copy - Paste"

- ikke nogen ny opfindelse

Endnu en runesten fra Fjenneslev Kirke fandtes i 1979. Den 21 cm. store sten stammer fra muren af et nedbrændt svinehus på Haureberggaard nær kirken, som var opført af genbrugte sten fra en restaurering af Fjenneslev Kirkes vestende omkring 1872-74. Runerne gengiver de første tegn på Sasserstenen og inskriptionen har muligvis oprindeligt fortsat på nabokvadren. Dateringen er usikker og stenen betragtes som en "kopivare".

Foto: Danske Runeindskrifter ©

The Runestone at Fjenneslev Church

With its runic text "Sasser raised this stone and built the bridge", the runestone here at Fjenneslev Church is a reminder that bridge building is a thousand-year old skill in Denmark. This very well preserved runestone, which is usually referred to simply as the "Sasser Stone", was found in 1825 during the demolition of the churchyard dike. The runestone was laid in the cemetery and first raised up in 1910. In 1982 the stone received a preservation order and was moved to the porch. Originally the stone had stood elsewhere, but like so many of the 200 or so known runestones from Denmark, it was brought to the church in connection with the Christian faith.

The runestone dates to around 1030 and was thus created at the end of the Viking Age. The framed text is atypically, but beautifully, carved on the narrow side of a 2.2-meter high granite stone with a triangular cross-section. The text reads from the top down and a carved cross can be seen over the runic text, which clearly indicates that we are in the transition period between pagan and Christian beliefs.

Der Runenstein an der Fjenneslev Kirche

Mit seiner Runeninschrift "Sasser errichtete diesen Stein und baute die Brücke" erinnert der Runenstein an der Fjenneslev Kirche daran, dass der Brückenbau ein Tausend Jahre altes Handwerk in Dänemark ist. Der sehr wohlerhaltene Runenstein, der allgemein nur "Der Sasserstein" genannt wird, wurde 1825 beim Abriß der Friedhofsmauer gefunden. Der Runenstein wurde auf dem Friedhof abgelegt und erst 1910 aufgerichtet. 1982 wurde der Stein unter Denkmalschutz gestellt und am Waffenhaus errichtet. Ursprünglich hat der Stein jedoch an einem anderen Ort gestanden; wie so viele andere der ca. 200 bekannten Runensteine aus Dänemark, wurde er im Zusammenhang mit dem Christentum zur Kirche gebracht.

Der Runenstein lässt sich bis auf das Jahr 1030 zurückdatieren und wurde deshalb Ende der Wikingerzeit gefertigt. Die eingetragene Inschrift wurde atypisch, aber schön, an der schmalen Seite eines 2,2 m hohen Granitfindlings mit dreieckigem Querschnitt geritzt. Die Inschrift ist von oben nach unten zu lesen und über der Runeninschrift ist ein eingeritztes Kreuz zu sehen. Das weist deutlich darauf hin, dass wir uns in einer Zeit des Umbruchs zwischen dem Heidentum und dem Christentum befinden.

Tekst og layout: © KulturKonsulenten Tlf. 86 37 70 50, 2015, Fred. nr. 3524-35

Se mere på www.fortidsmindeguide.dk

Fjenneslev Kirke
Tlf. 29 60 98 68
www.fjenneslev-kirke.dk